

Research Paper

Providing a Model of Effective Factors on Creating Sustainable Behaviors in Student Sport Participation**Kamelia Abdi¹, Sheida Ranjbari², Abdollah Hemayattalab³**

1. Assistance Professor, Department of Physical Education, Shiraz branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran (Corresponding Author)
2. Assistance Professor, Department of Physical Education, Urmia branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran
3. Assistance Professor, Department of Physical Education, Marand branch, Islamic Azad University, Marand, Iran

Abstract

The present study aimed to provide a model of factors affecting the development of sustainable behaviors regarding student sports participation. This study was a mixed (qualitative and quantitative) research. In the qualitative part, the statistical sample included 13 experts aware of the research topic. The statistical population of the quantitative part consisted of all primary school students in Tehran, which due to the unlimited number of population, 384 individuals were identified as the research sample. The research tools included an interview and a researcher-made 31-item questionnaire. The validity of this questionnaire was reviewed and confirmed by some university professors' opinions. The reliability of this questionnaire was 0.88. In order to analyze the data of the present study, SPSS and PLS software were used. The results showed that 31 characteristics were extracted through interviews that these characteristics were classified into five factors including attitudinal, behavioral, technical, cultural and environmental factors. The identified factors indicate that in order to create sustainable behaviors of sports participation among students, various factors should be considered and this shows the complexity of this issue.

Received:

27 Sep 2021

Accepted:

16 Mar 2022

Keywords:

Sport Participation, Sustainable behavior, Active lifestyle, Students

1. Email: Kameliaabdi@yahoo.com
2. Email: ranjbarisheida@yahoo.com
3. Email: hasanhemayattalab@yahoo.com

Abstract

Physical inactivity causes various chronic diseases and premature death. The participation in physical activity is essential given the public health (Rettig and Hu, 2016). Furthermore, evidence shows that club sports participation may improve mental and social health compared to individual activities due to the social nature of participation (Vail, 2007). In many schools, the opportunities for physical activity have decreased more and more (Dahab et al., 2019). On the other hand, sports participation is a motivational and cultural activity that promotes an active lifestyle in the community. As essential elements of any society, students can thoughtfully respond to sports' long-term and short-term goals. Given the importance of sports participation, institutionalizing sports participation behaviors is of great importance (Holden et al., 2019). Increasing youth physical activity is a recognized priority in the school environment to promote students' positive growth. This is while data show that the overall physical activity of students and schools is low and declining (Kimball and Freysinger, 2003). The present study can play an essential and decisive role in stabilizing and institutionalizing behaviors related to public sports. This study can

facilitate their decision-making process to participate in sports activities. With this in mind, the present study provides a model of factors affecting sustainable behaviors in student sports participation.

Materials and Methods

This study was mixed research conducted qualitatively and quantitatively. This study as applied research can be implemented in sports organizations. The data were collected through a field study. To select participants, the purposive sampling method was used in the qualitative section. For this purpose, 13 elites and experts in the field of public sports and school sports were selected as a research sample. The research tools included an interview and a researcher-made 31-item questionnaire. The reliability of this questionnaire was confirmed using Cronbach's alpha calculation in all components and the whole questionnaire. The reliability of the measurement model was evaluated by factor loading coefficients and the composite reliability in the research findings section.

The data collection tool in the qualitative section also included a semi-structured interview. Besides, according to the interviews, factors were identified and used as a

research collection tool in the quantitative section. Content validity was confirmed by the content validity index and the content validity ratio and formulas. The construct validity of the questionnaire was also examined using confirmatory factor analysis.

Findings

In order to identify the factors affecting sustainable behaviors of student sports participation, the experts' opinions in the form of a qualitative method were used. After coding, the characteristics extracted from the interviews were identified. The qualitative results showed that 31 characteristics were extracted

through interviews that these characteristics were classified into five factors: attitudinal, behavioral, technical, cultural, and environmental. In order to investigate these factors, structural equation modeling was performed. Therefore, the Kolmogorov-Smirnov test examined the normality of research data distribution. The results showed that the level of significance in all factors was lower than 0.05, indicating non-normality of research data. As a result, non-parametric statistics were used to analyze the present study's data. Table 1 shows a summary of measurement models and the t significance coefficient.

Table 2. Summary of statistical results

Effect	t	Components
0.856	34.635	Attitude
0.849	24.635	Behavioral
0.944	98.772	Technical
0.851	31.461	Cultural
0.790	12.876	Environmental

The results showed that among the identified factors, the technical factor has been identified as the most important factor with an effect of 0.944. In order to investigate the report of the present research model, the relevant fit indices of the structural equation modeling with the PLS approach were used. The results of the

research fit indices also revealed that the value of Cronbach's alpha and the composite reliability of the variables in all five components is higher than 0.7, indicating the excellent reliability of the model. The results also showed that convergent validity for all factors is above the standard level of 0.4, indicating good convergent validity.

Moreover, divergent validity was examined and confirmed in the form of a factor matrix.

Conclusion

There are no official statistics on the level of sports participation. Further, there are no accurate statistics on the level of participation of individuals according to different groups in society and different age groups. However, the statistics show 21% sports participation in Iran. Several studies have been conducted in public sports in Iran, but in many of these studies, the level of sports participation in different groups and the study of individual effects have not been done correctly. This issue is quite evident among students, and there is no information about the sports participation of Iranian students. Information about sports participation is also tricky due to many Iranian students.

Nevertheless, it is possible to use and implement identified factors to pave the way for sustainable sports participation behaviors among students. No doubt, paying attention to the identified factors can improve the decision-making situation of students for sports participation and promote their motivational systems. The findings indicated that to achieve information on students' condition in this regard, students' physical and

mental condition should be assessed. In addition, sports participation may be enhanced by promoting motivational systems based on sustainable behaviors, including providing evidence on the importance of exercise and of an attractive sports environment.

Keywords: Sport Participation, Sustainable Behavior, Active Lifestyle, Students

References

1. Dahab, K., Potter, M. N., Provance, A., Albright, J., & Howell, D. R. (2019). Sport specialization, club sport participation, quality of life, and injury history among high school athletes. *Journal of Athletic Training*, 54(10), 1061-1066.
2. Holden, S. L., Forester, B. E., Williford, H. N., & Reilly, E. (2019). Sport locus of control and perceived stress among college student-athletes. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(16), 2823.
3. Kimball, A., & Freysinger, V. J. (2003). Leisure, stress, and coping: The sport participation of collegiate student-athletes. *Leisure Sciences*, 25(2-3), 115-141.
4. Rettig, J., & Hu, S. (2016). College sport participation and student educational experiences and selected college outcomes. *Journal of College Student Development*, 57(4), 428-446.
5. Vail, S. E. (2007). Community development and sport participation. *Journal of Sport Management*, 21(4), 571-596.

مقاله پژوهشی

ارائه مدل عوامل موثر بر ایجاد رفتارهای پایدار مشارکت ورزشی در دانش‌آموزان

کاملیا عبدی^۱، شیدا رنجبری^۲، عبدالله حمایت‌طلب^۳

۱. استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران (نویسنده مسئول)

۲. استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران

۳. استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد مرند، دانشگاه آزاد اسلامی، مرند، ایران

چکیده

پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل عوامل موثر بر ایجاد رفتارهای پایدار در خصوص مشارکت ورزشی دانش‌آموزان طراحی گردید. پژوهش حاضر از جمله مطالعات آمیخته بود که به صورت روش‌های کیفی و کمی انجام شد. در بخش کیفی نمونه آماری شامل ۱۳ نفر از خبرگان آگاه به موضوع پژوهش بودند. جامعه آماری بخش کمی پژوهش حاضر را کلیه دانش‌آموزان مدارس ابتدایی شهر تهران بودند که با توجه به نامحدود بودن تعداد جامعه، تعداد ۳۸۴ نفر به عنوان نمونه پژوهش مشخص شدند. ابزار پژوهش حاضر، شامل مصاحبه و پرسش‌نامه محقق ساخته ۳۱ سوالی بود. روایی این پرسش‌نامه توسط نظرات برخی اساتید دانشگاهی مورد بررسی و تایید قرار گرفت. پایایی این پرسش‌نامه نیز میزان ۰/۸۸ مشخص شد. به منظور تحلیل داده‌های پژوهش حاضر از نرم افزارهای اس.پی.اس.اس و پی.ال.اس استفاده گردید. نتایج پژوهش نشان داد ۳۱ ویژگی از طریق مصاحبه‌های انجام شده استخراج گردید که این ویژگی‌ها در ۵ عامل شامل عوامل نگرشی، رفتاری، فنی، فرهنگی و محیطی دسته بندی شدند. عوامل شناسایی شده نشان می‌دهد که در مسیر ایجاد رفتارهای پایدار مشارکت ورزشی در میان دانش‌آموزان، می‌بایست به عوامل مختلفی توجه نمود و این پیچیدگی این مساله را نشان می‌دهد.

تاریخ دریافت:

۱۴۰۰/۰۷/۰۵

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۰/۱۲/۲۵

واژگان کلیدی:

مشارکت ورزشی، رفتار پایدار، سبک زندگی فعال، دانش‌آموزان.

مقدمه

به‌طور کلی پذیرفته شده که فعالیت بدنی برای سلامت روانی اجتماعی، توانایی عملکردی و کیفیت عمومی زندگی مفید بوده و ثابت شده که

مشارکت در ورزش به عنوان یکی از شاخص‌های مهم و کلیدی در عصر حاضر مشخص می‌باشد.

1. Email: Kameliaabdi@yahoo.com
2. Email: ranjbarisheida@yahoo.com
3. Email: hasanhemayattalab@yahoo.com

ماهیت اجتماعی مشارکت می‌تواند با سلامت روانی اجتماعی بهتری نسبت به فعالیت‌های فردی همراه باشد (وایل، ۲۰۰۷). مطالعات انجام شده روی بزرگسالان، نوجوانان و کودکان نشان می‌دهد مشارکت در ورزش پیامدهای مفیدی از سلامت روانی- اجتماعی دارد اما جزئیات در مسیر نهادینه‌سازی مشارکت وجود ندارد (کلسند و همکاران، ۲۰۲۱^۸؛ جیانس و همکاران، ۲۰۱۹^۹؛ بربری و همکاران، ۲۰۱۸^{۱۰}؛ بروکس و همکاران، ۲۰۱۸^{۱۱}؛ ویدوپ و همکاران، ۲۰۱۸^{۱۲}؛ کیلیپاتریک و همکاران، ۲۰۱۸^{۱۳}؛ تکس و همکاران، ۲۰۰۵). با توجه به کارکردهای مهم مشارکت ورزشی، نهادینه‌سازی رفتارهای مربوط به مشارکت ورزشی از اهمیت بالایی برخوردار می‌باشد (هولدن و همکاران، ۲۰۱۹^{۱۴}). افزایش فعالیت بدنی جوانان، یک اولویت شناخته شده در محیط مدرسه برای ارتقاء رشد مثبت دانش‌آموزان است. این درحالی است که اطلاعات نشان می‌دهد میزان فعالیت بدنی کلی و مدرسه‌ای دانش‌آموزان پایین است (کیمبال و فریسینگر، ۲۰۰۳^{۱۵}). در بسیاری از مدارس فرصت‌های فعالیت بدنی کاهش یافته و این مساله در حال تشدید است (داهاب و همکاران، ۲۰۱۹^{۱۶}). در ۵۰ سال گذشته شاهد تغییر در ماهیت، درک و درمان سلامت و بیماری دانش‌آموزان بوده‌ایم. به دلیل پیشرفت در

خطر بیماری عروق کرونر قلب و برخی از سرطان‌ها را کاهش می‌دهد (نسانگنی و همکاران، ۲۰۲۱^۱). به صورت کلی، ورزش به هرگونه حرکت بدنی تولید شده توسط عضلات اسکلتی اشاره دارد که منجر به مصرف انرژی می‌شود (تی‌سنگ و سام، ۲۰۱۷^۲). شرایط مرتبط با عدم تحرک بدنی شامل چاقی، فشار خون بالا، دیابت، کمردرد، تحرک ضعیف مفاصل و مشکلات روانی اجتماعی است (واسولد و همکاران، ۲۰۱۹^۳). عدم تحرک فیزیکی، یک چالش عمده بهداشت عمومی در کشورهای توسعه یافته، به‌عنوان یک اپیدمی جهانی شناخته شده است (لانگ و تاپس، ۲۰۲۱^۴). جمعیت کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه به‌طور فزاینده‌ای غیرفعال می‌شوند و نسبت روزافزون جمعیت از دستورالعمل‌های فعالیت بدنی پیروی نمی‌کنند. این امر منجر به اضافه وزن و چاقی، به‌عنوان اصلی‌ترین عامل خطر برای بیماری‌های بد در کشورهای توسعه یافته مانند ایالات متحده و استرالیا شده است (هاگیوارا، ۲۰۱۷^۵). بی‌تحرکی فیزیکی با بیماری‌های مزمن مختلف و مرگ زودرس همراه است. مشارکت در فعالیت‌های بدنی از منظر بهداشت عمومی مهم است (رتیگ و هو، ۲۰۱۶^۶). علاوه بر این، شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد مشارکت در ورزش‌های باشگاهی و به‌ویژه تیمی به دلیل

9. Jeanes et al.
10. Brière et al.
11. Brooks et al.
12. Taks et al.
13. Kilpatrick et al.
14. Holden et al.
15. Kimball & Freysinger
16. Dahab et al.

1. Nthangeni et al.
2. Tseng & Sum
3. Vasold et al.
4. Lang & Tapps
5. Hagiwara
6. Rettig & Hu
7. Vail
8. Kellstedt et al.

جامعه‌ای به خصوص کشور ما، حجم گسترده‌ای از افراد را شامل می‌شوند. طوری که بر اساس آمارهای موجود تعداد دانش‌آموزان در ایران حدود ۱۵ میلیون نفر است که میزان مشارکت ورزشی آنان نامشخص می‌باشد. از طرفی گسترش مشارکت ورزشی این افراد می‌تواند به عنوان یک فعالیت انگیزشی و فرهنگی، سبک زندگی فعال در جامعه را اشاعه نماید. از طرفی گسترش بیماری‌های مختلف در سطح جامعه سبب شده تا کارکردهای ورزش در پیشگیری از بیماری‌های مختلف و همچنین نقش آن در مقابله مناسب افراد با بیماری‌های مختلف به صورت جدی مورد بحث قرار گرفته باشد و مورد تایید پژوهشگران مختلفی قرار گیرد. دانش‌آموزان به عنوان عناصر مهم هر جامعه‌ای می‌تواند اهداف بلندمدت و کوتاهمدت متصور از ورزش را به صورتی جدی پاسخ دهد. از طرفی نبود مطالعات جامع در جهت توسعه عوامل موثر بر ایجاد رفتارهای پایدار در ورزش همگانی باعث شده است تا راهکارهای عملیاتی در مسیر توسعه رفتارهای پایدار در ورزش همگانی شکل نگیرد. با توجه به اینکه در مسیر پایدارسازی رفتارها در حوزه ورزش همگانی نیازمند توجه به جنبه‌های فردی و محیطی می‌باشد، نیاز است به ابعاد فردی و محیطی توجه شود. به عبارتی مسائل فردی می‌تواند شرایط انگیزشی را در مسیر پایدارسازی رفتارهای ورزشی را فراهم نماید و جنبه‌های محیطی می‌تواند بستر مناسبی در این خصوص شکل دهد. انجام پژوهش حاضر می‌تواند

مراقبت‌های پزشکی، پزشکی دانش‌آموزان به تدریج کمتر بر تشخیص و درمان بیماری‌های عفونی تمرکز کرد و بیشتر بر پیشگیری و ارتقاء شرایط مطلوب برای سلامت جسمی تمرکز کرد (وانگ و همکاران،^۱ ۲۰۱۷). علاوه بر این، شیوع مشاهده شده مشکلات بهداشت روانی در نوجوانان افزایش یافته است (هولیهان و مالکولم،^۲ ۲۰۱۵). در این زمینه، نیاز به اقدامات نتیجه‌ای است که اساساً مدل زیست‌پزشکی را منعکس نمی‌کند، اما بیشتر بر رابطه بین سلامت جسمانی و روانی تمرکز می‌کند که این خود اهمیت بهبود کیفیت زندگی برخی گروه‌ها از جمله نوجوانان را نشان می‌دهد (اگان،^۳ ۲۰۱۹).

عدم تمایل به سبک زندگی فعال یکی از نگرانی‌هایی است که همواره وجود داشته است. (برگر^۴ ۱۹۹۶) اما رفتارهای مردم متمایل به سبک زندگی غیرفعال است. (ستونتز و ویس^۵ ۲۰۱۰) سبک زندگی غیرفعال حاصل برخی مسائل فردی و محیطی می‌باشد. به عبارتی ویژگی‌های فردی می‌تواند در شکل‌گیری سبک زندگی تاثیرگذار باشد و مسائل محیطی هم می‌تواند تحریک‌کننده این وضعیت باشد. بنابراین در جهت بهبود سبک زندگی فعال بایستی شرایط رفع موانع فردی و محیطی را فراهم نمود. عدم پژوهش‌های جامع در جهت توسعه رفتارهای پایدار در ورزش همگانی باعث شده تا امروز روند مثبتی در مسیر نهادینه‌سازی این فعالیت‌ها وجود نداشته باشد (واسولد و همکاران، ۲۰۱۹). دانش‌آموزان در هر

4. Berger
5. Stuntz & Weiss

1. Wang et al.
2. Houlihan & Malcolm
3. Egan

نقش مهم و تعیین کننده‌ای در جهت پایداری سازی و نهادینه‌سازی رفتارهای مربوط به ورزش همگانی داشته باشد. دانش‌آموزان به عنوان ارکان مهم و کلیدی هر جامعه‌ای بیش از پیش نیازمند حضور در محیط‌های ورزشی هستند. انجام پژوهش حاضر می‌تواند روند تصمیم‌گیری آنان در جهت حضور در فعالیت‌های ورزشی را تسهیل دهد. با این توجه پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل عوامل موثر بر ایجاد رفتارهای پایدار مشارکت ورزشی دانش‌آموزان طراحی و اجرا گردید.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از جمله مطالعات کاربردی می‌باشد که در سازمان‌های ورزشی قابلیت اجرا دارد و به صورت روش‌های کیفی و کمی انجام گردید. روش گردآوری اطلاعات به صورت میدانی بود و جامعه آماری آن در بخش کیفی شامل نخبگان و صاحب‌نظران در حوزه ورزش همگانی و ورزش مدارس می‌باشد. روش نمونه‌گیری در بخش کیفی به صورت هدفمند بود. بدین منظور تعداد ۱۳ نخبه و صاحب‌نظر به عنوان نمونه پژوهش در بخش کیفی انتخاب شدند و جامعه آماری بخش کمی آن کلیه دانش‌آموزان مدارس ابتدایی شهر تهران بودند که با توجه به نامحدود بودن تعداد جامعه؛ بر اساس فرمول حجم نمونه کوکران در شرایط نامحدود بدون جامعه؛ تعداد ۳۸۴ نفر به عنوان نمونه پژوهش مشخص شدند. ابزار گردآوری پژوهش حاضر در بخش کیفی، مصاحبه نیمه ساختاریافته می‌باشد. همچنین با توجه به

مصاحبه‌های انجام شده، عواملی شناسایی گردید که این عوامل به عنوان ابزار گردآوری پژوهش در بخش کمی استفاده شد. این پرسش‌نامه به دو بخش کلی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و سؤال-های آن، که به صورت پنج گزینه‌ای لیکرتی (از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم) در ۳۱ سؤال، تقسیم گردید. این سوالات عوامل نگرشی، رفتاری، محیطی، فرهنگی و فنی بود.

پایایی این پرسش‌نامه با استفاده از محاسبه آلفای-کرونباخ در تمامی مولفه‌ها و همچنین پرسش‌نامه کلی مورد تایید قرار گرفت. میزان پایایی کلی این پرسش‌نامه ۰/۸۸ مشخص گردید. پایایی مدل اندازه‌گیری توسط ضرائب بارهای عاملی و پایایی ترکیبی مورد ارزیابی قرار گرفت که اطلاعات مربوط به آن در بخش یافته‌های پژوهش ارائه شده است. روایی محتوایی این پرسش‌نامه با استفاده از نظرات اساتید دانشگاهی مورد بررسی قرار گرفت و با استفاده از فرم‌های روایی‌سنجی شاخص روایی محتوا^۱ و نسبت روایی محتوا روایی^۲ و استفاده از فرمول‌های مربوط به این روش‌ها مورد تأیید قرار گرفت. مقدار نسبت روایی محتوا با توجه به تعداد اساتید (۱۰ نفر)، ۰/۹۹ و مقدار شاخص روایی محتوا، ۰/۹۹ به دست آمد. بنابراین روایی محتوی ابزار پژوهش مورد تأیید قرار گرفت. همچنین روایی سازه پرسش‌نامه با استفاده از روش تحلیل عاملی تاییدی مورد بررسی قرار گرفت. بنابراین با توجه به نتایج بدست آمده در قسمت پایایی و روایی پرسش‌نامه، می‌توان اعلام داشت که پرسش‌نامه پژوهش حاضر از پایایی و روایی

1. CVI

2. CVR

مناسبی برخوردار است. نتایج مربوط به روایی و پایایی پژوهش در جدول ۳ ارائه شده است. همچنین در قسمت تحلیل کمی پژوهش، از روش معادلات ساختاری با رویکرد پی‌ال‌اس استفاده شده است.

به منظور شناسایی ارائه مدل عوامل موثر بر ایجاد رفتارهای پایدار مشارکت ورزشی دانش‌آموزان از بررسی نظرات خبرگان در قالب روش کیفی استفاده گردید. پس از انجام کدگذاری‌ها، ویژگی‌های مستخرج از مصاحبه‌ها مشخص گردید. جدول ۱، نتایج کیفی پژوهش حاضر را نشان می‌دهد.

یافته‌ها

جدول ۱- کدگذاری باز و محوری

های استخراج شده ویژگی	هامقوله
بیان فواید جسمانی ورزش بیان فواید روانی ورزش ارزیابی میزان علاقه دانش‌آموزان به ورزش ایجاد تقاضاهای درونی دانش‌آموزان به ورزش ارتقای حس ورزش‌خواهی در دانش‌آموزان بیان ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های شرکت در فعالیت‌های ورزشی	عوامل نگرشی
تسهیل تصمیم‌گیری‌های ورزشی تشکیل گروه‌های اجتماعی جذاب‌سازی فعالیت‌های ورزشی ایجاد الگوهای ورزشی ایجاد سرمایه اجتماعی در مدارس ایجاد حس مسئولیت به ورزش در دانش‌آموزان ایجاد حس نشاط اجتماعی در فعالیت‌های ورزشی	عوامل رفتاری
جذاب‌سازی محیط‌های ورزشی بهبود پویایی محیط‌های ورزشی استفاده از طبیعت در شکل‌دهی فضاها و ورزشی جلب مشارکت‌های خانواده‌ها در فعالیت‌های ورزشی	عوامل محیطی

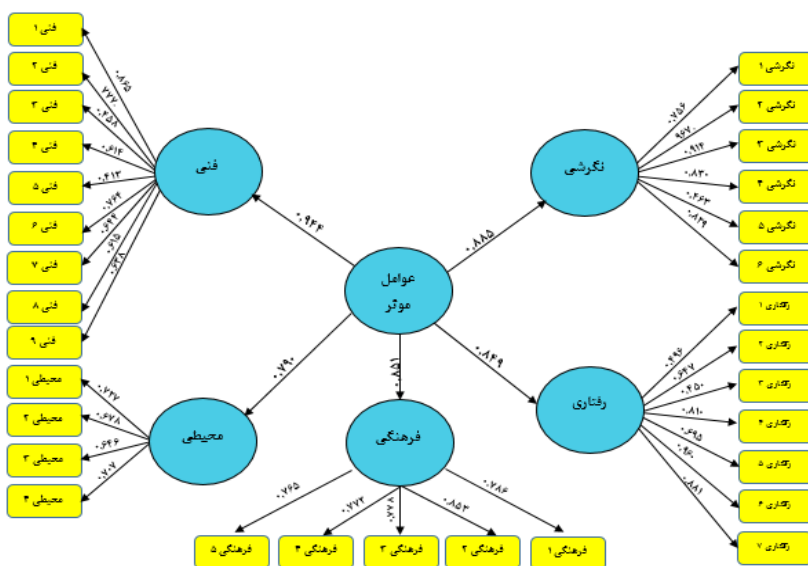
ادامه جدول ۱ - کدگذاری باز و محوری

هامقوله	- ویژگی‌های استخراج شده
عوامل فرهنگی	نفوذ ورزش بر سبک زندگی دانش‌آموزان حضور چهره‌های شاخص در فعالیت‌های ورزشی توجه به حقوق شهروندی دانش‌آموزان در ورزش ایجاد سفیران ورزش در مدارس ایجاد کرسی‌های آزاداندیشی در خصوص ورزش در دانش‌آموزان
عوامل فنی	ارتقا زیرساخت‌های ورزشی بهبود ایمنی فضاها و ورزشی آموزش حرکات ورزشی به دانش‌آموزان تنوع در فعالیت‌های ورزشی ارزیابی و اطلاع‌رسانی توان جسمانی دانش‌آموزان حمایت مالی از دانش‌آموزان جهت حضور در ورزش شناسایی ظرفیت‌های ورزشی دانش‌آموزان تصمیم‌گیری مطابق با طبقات اجتماعی-فرهنگی-اقتصادی مختلف دانش‌آموزان بیان ظرفیت‌های ورزشی هر دانش‌آموز

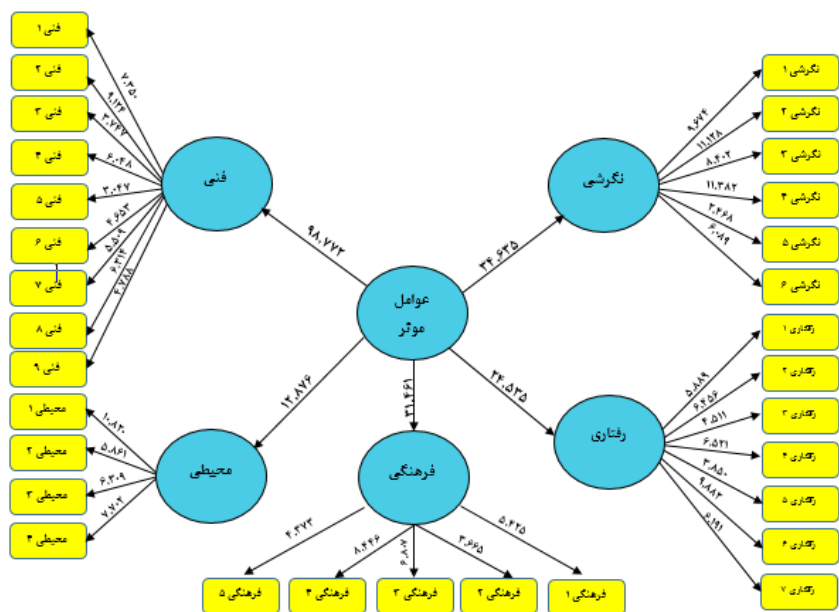
نتایج کیفی پژوهش نشان داد که ۳۱ ویژگی از طریق مصاحبه‌های انجام شده استخراج گردید که این ویژگی‌ها در پنج عامل، شامل: نگرشی، رفتاری، فنی، فرهنگی و محیطی دسته‌بندی شدند. به منظور بررسی این عوامل در بخش کمی از معادلات ساختاری انجام گردید. از این رو ابتدا از آزمون کلموگراف- اسمیرنف به بررسی وضعیت طبیعی بودن توزیع داده‌های پژوهش پرداخته شد.

نتایج آزمون فوق نشان داد میزان سطح معناداری در تمامی عوامل پایین از ۰/۰۵ بود که نشان‌دهنده غیرطبیعی بودن داده‌های پژوهش می‌باشد و بدین منظور جهت تحلیل داده‌های پژوهش حاضر از آمار ناپارامتریک استفاده گردید. شکل ۱ و ۲ مدل اندازه‌گیری و میزان ضرائب معناداری تی را نشان می‌دهد.

شکل ۱ - مدل اندازه گیری

شکل ۲ - ضرایب معناداری تی

جدول ۲ جمع‌بندی از مدل‌های اندازه‌گیری و ضرایب معناداری تی را به نمایش گذاشته است.

جدول ۲- خلاصه نتایج آماری

مولفه‌ها	t	تاثیر
نگرشی	34.635	0.856
رفتاری	24.635	0.849
فنی	98.772	0.944
فرهنگی	31.461	0.851
محیطی	12.876	0.790

نتایج پژوهش نشان داد در میان عوامل شناسایی شده، عامل فنی با میزان تاثیر ۰/۹۴۴ مهم‌ترین عامل مشخص گردیده است. به منظور بررسی برازش مدل پژوهش حاضر از شاخص‌های برازش

مربوط روش معادلات ساختاری با رویکرد پی.ال.اس استفاده گردید. جدول ۳ نتایج مربوط به شاخص‌های برازش مدل فوق را نشان می‌دهد.

جدول ۳- شاخص‌های برازش

نگرشی	رفتاری	فنی	فرهنگی	محیطی	
0.85	0.89	0.82	0.88	0.84	آلفای کرونباخ
0.88	0.91	0.84	0.90	0.96	پایایی ترکیبی
0.61	0.67	0.51	0.48	0.42	روایی همگرا
0.73	0.72	0.89	0.72	0.62	ضریب تعیین
0.66	0.69	0.67	0.58	0.51	جی.ا.و.اف

نتایج مربوط به شاخص‌های برازش پژوهش نشان داد که مقدار مربوط به آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی متغیرها در هر پنج مولفه، بالاتر از ۰/۷ می‌باشد که حاکی از پایایی مناسب مدل دارد و میزان روایی همگرا برای تمامی عوامل بالاتر از سطح معیار ۰/۴ می‌باشد که نشان‌دهنده مناسب بودن میزان روایی همگرا پژوهش می‌باشد. همچنین روایی واگرا در پژوهش حاضر نیز در قالب ماتریس عوامل در عوامل، مورد بررسی و تایید قرار گرفت. مطابق با شکل ۱ تمامی بارهای عاملی مربوط به عوامل پژوهش، بیش از ۰/۴ می‌باشد که

نشان‌دهنده مناسب بودن این معیار می‌باشد. با توجه به سه مقدار ۰،۱۹، ۰،۳۳ و ۰،۶۷ که به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای ضریب تعیین معرفی شده است و در تمامی عوامل، مقدار بیشتر از ۰،۳۳ به دست آمد که نشان از مناسب بودن این شاخص دارد و با توجه به سه مقدار ۰،۰۲، ۰،۱۵ و ۰،۳۲ که به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای کیو-دو معرفی شده است و در تمامی عوامل، مقدار بیشتر از ۰،۳۶ به دست آمد که نشان از مناسب بودن این شاخص دارد و سه مقدار ۰،۰۱، ۰،۲۵ و ۰،۳۶ که به عنوان مقادیر

این مساله نشان می‌دهد که مسیر ایجاد رفتارهای پایدار مشارکت ورزشی در میان دانش‌آموزان، مسیر سخت و دشواری است که نیازمند تلاش‌های گسترده‌ای است. ماهیت عوامل شناسایی شده، شامل عوامل نگرشی، رفتاری، فنی، فرهنگی و محیطی نشان می‌دهد که در مسیر ایجاد رفتارهای پایدار مشارکت ورزشی در میان دانش‌آموزان نیاز یک تحول در این خصوص می‌باشیم. به صورتی که سیستم آموزش و پرورش، نگاه عمیق‌تری به مساله ایجاد رفتارهای پایدار مشارکت ورزشی در میان دانش‌آموزان داشته باشد. در پژوهش‌های مختلفی به این مساله اشاره شده است. گرین (۲۰۰۵) در پژوهش خود به عوامل مربوط به مشارکت ورزشی در سطح افراد جامعه و همچنین ورزشکاران حرفه‌ای اشاره داشت. وی اعلام داشت که در مشارکت ورزشی افراد، سه فرایند انتخاب، جذب و ورود افراد، حفظ و نگهداری و نهایتاً رشد و پیشرفت می‌بایست اجرا گردد که در هر یک از این فرآیندها این امکان وجود دارد که برخی شرایط سبب گردد تا افراد از شرکت در فعالیت‌های ورزشی به دور شوند. مطابق با نظر گرین (۲۰۰۵) اولین گام در توسعه ورزش، کشف و پی‌بردن به عواملی می‌باشد که در تصمیم‌گیری مردم جهت شرکت در فعالیت‌های ورزشی تاثیرگذار می‌باشند. این عوامل می‌تواند مسائل مختلفی فرد، خانوادگی و یا حتی سیستمی باشد. در فرهنگ ایرانی؛ نقش مسائل انگیزشی اهمیت بالایی در مشارکت ورزشی دارد. اگرچه این مساله در میان تمامی افراد می‌تواند صدق کند؛ اما دانش‌آموزان می‌توانند به واسطه مسائل انگیزشی،

ضعیف، متوسط و قوی برای جی.ا.و.اف معرفی شده است و در تمامی عوامل، مقدار بیشتر از ۰.۳۶ به دست آمد که نشان از برآزش کلی قوی مدل دارد. با این توجه مشخص گردید که مدل ارائه شده در پژوهش حاضر، از برآزش مناسبی برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

اهمیت توسعه ورزش همگانی باعث شده تا لزوم نهادینه‌سازی آن در میان تمامی گروه‌ها از جمله دانش‌آموزان درک گردد. در حالی که ورزش به ظاهر فواید زیادی برای شرکت‌کنندگان در سراسر جهان فراهم می‌سازد، اما سطح مشارکت ورزشی رو به کاهش رفته است. برای تمامی افراد، مشخص است که افزایش مشارکت‌های ورزشی در سطح جامعه می‌تواند باعث بهبود سلامت، مسائل اقتصادی و اجتماعی گردد. مطالعات بسیاری نشان داده که مشارکت‌های ورزشی به صورت نابرابر در گروه‌ها و جوامع مختلفی وجود دارد. این مساله سبب شده تا پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل عوامل موثر بر ایجاد رفتارهای پایدار در خصوص مشارکت ورزشی دانش‌آموزان طراحی و اجرا گردد. نتایج کیفی پژوهش نشان داد که ۳۱ ویژگی از طریق مصاحبه‌های انجام شده استخراج گردید که این ویژگی‌ها در پنج عامل شامل عوامل نگرشی، رفتاری، فنی، فرهنگی و محیطی دسته‌بندی گردیدند. با توجه به مشکلات مربوط به فرهنگ‌سازی ورزش در سطوح پایه در ایران، بدون شک فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان محدود به مدارس و زنگ ورزش می‌گردد.

در مسیر مشارکت ورزشی قرار گیرند. به عبارتی بهره‌گیری از سیستم‌های انگیزشی می‌تواند فرهنگ مشارکت ورزشی در میان دانش‌آموزان ایرانی را تقویت کند. این مساله در برخی گروه‌ها از جمله دانشجویان نیز مورد تاکید بوده است. به صورتی که محسنی‌چلک و همکاران (۲۰۲۱) اشاره داشتند که ترویج به عنوان یک عامل مهم می‌تواند به پایدارسازی مشارکت ورزشی افراد کمک کند. بدین صورت بهره‌گیری از سیستم‌های انگیزشی می‌تواند ضمن تاثیرگذاری بر روند تصمیم‌گیری دانش‌آموزان، سبب ارتقاء حضور آنان در ورزش و از طرفی ایجاد رفتارهای پایدار مشارکت ورزشی گردد. بررسی جوامع مختلف به همراه سطوح مشارکت ورزشی در آنها و همچنین بررسی‌های سیستم‌های توسعه ورزش در این جوامع می‌تواند به خوبی تاثیرات عوامل فردی و سیستمی را در مشارکت ورزشی افراد نمایان سازد. در مطالعات مختلفی به بررسی تاثیرات فردی بر میزان مشارکت ورزشی افراد پرداخته شده است. اما جالب این است که این مطالعات به مقایسه این تفاوت‌ها در جوامع مختلف و همچنین مقایسه میزان مشارکت ورزشی افراد این جوامع نپرداخته‌اند.

(احسانی و همکاران، ۲۰۱۴) در پژوهش خود که با هدف طراحی مدل ورزش همگانی ایران انجام گرفت، پس از بررسی‌هایی پی بردند که سطح زمینه‌ای ورزش همگانی ایران که دو سطح دیگر در آن ریشه دارند شامل محیط و شرایط بیرونی است و به طور کلی سبب‌ساز سطوح سازمانی و رفتاری می‌باشد. سطح سازمانی، لایه بیرونی سطح

رفتاری است و در برگیرنده مجموعه روابط منظم حاکم بر اجزاء داخلی و عینی ورزش همگانی ایران است، سطح رفتاری عوامل مربوط به رفتار ورزشی مردم ایران با رویکرد سلامت است. رابطه بین این سطوح، تنگاتنگ بوده و در ورزش همگانی ایران از هم جدایی ناپذیرند. (هامفریز و همکاران^۱ ۲۰۱۴) در پژوهش خود به بررسی خروچی‌های فعالیت‌بدنی در کانادا پرداختند و پس از بررسی‌های خود پی بردند که پرداختن مداوم به ورزش و انجام منظم فعالیت‌های ورزشی، منجر به استفاده حداکثری از پتانسیل ورزش در جهت بهبود سلامتی گردد. (ویس و ویلیامز، ۲۰۰۴) در پژوهش خود که با عنوان «چرا جوانان به ورزش درگیر می‌شود؟» انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی بردند که مهارت‌های جوانان در ورزش و توانایی‌های آنان یک عامل مهم و اساسی در مشارکت ورزشی می‌باشد. (فراسر و همکاران^۲ ۲۰۰۸) در پژوهش خود به بررسی توسعه ادراک افراد در ارتباط با مشارکت ورزشی پرداختند. آنها پی بردند عوامل جسمانی و روانی از جمله ارتباطات نامناسب افراد با یکدیگر در حین ورزش، عدم حمایت‌های اعضای خانواده، سبب ترک از فعالیت‌های ورزشی در میان جوانان می‌گردد.

آمارهای رسمی در ارتباط با میزان مشارکت ورزشی افراد جامعه در ورزش وجود ندارد. همچنین آمارهای دقیقی از میزان مشارکت افراد بر حسب گروه‌های مختلف جامعه و رده‌های سنی گوناگون موجود نیست. اما به صورت غیر رسمی، آمارها نشان‌دهنده مشارکت ورزشی ۲۱ درصدی در ایران

1. Humphreys et al.

2. Fraser et a.

وضعیت تصمیم‌گیری دانش‌آموزان جهت حضور در ورزش، شرایطی جهت ارتقاء سیستم‌های انگیزشی آنان نیز فراهم نماید. با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌گردد تا با ارزیابی وضعیت جسمانی و روانی دانش‌آموزان، اطلاعاتی در خصوص وضعیت آنان در این حوزه فراهم نمود. همچنین با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌گردد تا با ارتقاء سیستم‌های انگیزشی مبتنی بر رفتارهای پایدار در دانش‌آموزان از جمله ارائه شواهدی در خصوص اهمیت ورزش و جذاب‌سازی محیط، شرایط جهت بهبود مشارکت ورزشی آنان را فراهم نمود.

تقدیر و تشکر: از تمام شرکت‌کنندگان که ما در انجام این پژوهش یاری کردند، سپاسگزاریم.

است. پژوهش‌های متعددی در کشور و در حوزه ورزش همگانی به انجام رسیده است، اما در بسیاری از این مطالعات میزان مشارکت ورزشی افراد در گروه‌های مختلف و همچنین بررسی تأثیرات فردی به شکل مناسب انجام نشده است. این مساله در میان دانش‌آموزان کاملاً مشهود می‌باشد و اطلاعاتی در خصوص مشارکت ورزشی دانش‌آموزان ایرانی وجود ندارد. بدون شک ایجاد اطلاعات در خصوص مشارکت ورزشی حقیقی آنان، به علت تعداد بالای دانش‌آموزان ایرانی‌امری سخت و دشوار می‌باشد. اما می‌توان با بهره‌گیری از عوامل شناسایی شده و پیاده‌سازی آن، روندی در مسیر ایجاد رفتارهای پایدار مشارکت ورزشی در میان دانش‌آموزان فراهم گردد. بدون شک توجه به عوامل شناسایی‌شده، می‌تواند ضمن بهبود

Reference

1. Brière, F. N., Yale-Soulière, G., Gonzalez-Sicilia, D., Harbec, M. J., Morizot, J., Janosz, M., & Pagani, L. S. (2018). Prospective associations between sport participation and psychological adjustment in adolescents. *J Epidemiol Community Health, 72*(7), 575-581.
2. Berger, B. G. (1996). Psychological benefits of an active lifestyle: What we know and what we need to know. *Quest, 48*(3), 330-353.
3. Brooks, M. A., Post, E. G., Trigsted, S. M., Schaefer, D. A., Wichman, D. M., Watson, A. M., & Bell, D. R. (2018). Knowledge, attitudes, and beliefs of youth club athletes toward sport specialization and sport participation. *Orthopaedic Journal of Sports Medicine, 6*(5), 1-8.
4. Dahab, K., Potter, M. N., Provance, A., Albright, J., & Howell, D. R. (2019). Sport specialization, club sport participation, quality of life, and injury history among high school athletes. *Journal of Athletic Training, 54*(10), 1061-1066.
5. Egan, K. P. (2019). Supporting mental health and well-being among student-athletes. *Clinics in Sports Medicine, 38*(4), 537-544.
6. Ehsani, M., Saffari, M., Amiri, M., Kozechian, H. (2016). Designing the Model of Sport for all in Iran. *Sport Management Studies, 6*(27), 87-108. (Persian)

7. Fraser, J., Co'te', J., & Deakin, J. (2008). Examining adolescent sport dropout and prolonged engagement from a developmental perspective. *Journal of Applied Sport Psychology*, 20, 318-333.
8. Hagiwara, G. (2017). Relationship between sport participation behavior and the two types of sport commitment of Japanese student athletes. *Journal of Physical Education and Sport*, 17(4), 2412-2416.
9. Holden, S. L., Forester, B. E., Williford, H. N., & Reilly, E. (2019). Sport locus of control and perceived stress among college student-athletes. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(16), 2823.
10. Houlihan, B., & Malcolm, D. (Eds.). (2015). Sport and society: a student introduction. Sage Publication.
11. Humphreys, B. R., MacLeod, L., & Ruseski, J. (2014). Physical activity and health outcome: Evidence from Canada. *Health Econ.* 23(1), 33-54
12. Jeanes, R., Spaaij, R., Penney, D., & O'Connor, J. (2019). Managing informal sport participation: tensions and opportunities. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 11(1), 79-95.
13. Kellstedt, D. K., Schenkelberg, M. A., Von Seggern, M. J., Rosenkranz, R. R., Welk, G. J., High, R., & Dziewaltowski, D. A. (2021). Youth sport participation and physical activity in rural communities. *Archives of Public Health*, 79(1), 1-8.
14. Kilpatrick, M., Hebert, E., & Bartholomew, J. (2005). College students' motivation for physical activity: differentiating men's and women's motives for sport participation and exercise. *Journal of American College Health*, 54(2), 87-94.
15. Kimball, A., & Freysinger, V. J. (2003). Leisure, stress, and coping: The sport participation of collegiate student-athletes. *Leisure Sciences*, 25(2-3), 115-141.
16. Lang, C., & Tapps, T. (2021). High School Sport Participation Intensity and Breadth: Relationships with Academic Achievement in a Rural Midwestern High School. *Theory & Practice in Rural Education*, 11(1).
17. Mohseni Chalk, M., Emami, F., Ghorbani, M., Tarighi, R. (1400). Analysis of effective factors on sustainable participation in student sports, *Research in University Sports*, 1-10. (persian)
18. Nthangeni, S., Toriola, A., Paul, Y., & Naidoo, V. (2021). Student-Athlete or athlete-student: analysis of benefits and barriers of university sport participation in South Africa. *Annals of Applied Sport Science*, 9(2):1-7.
19. Rettig, J., & Hu, S. (2016). College sport participation and student educational experiences and selected college outcomes. *Journal of College Student Development*, 57(4), 428-446.
20. Stuntz, C. P., & Weiss, M. R. (2010). Motivating children and adolescents to sustain a physically active lifestyle. *American Journal of Lifestyle Medicine*, 4(5), 433-444.

21. Taks, M., Green, B. C., Misener, L., & Chalip, L. (2017). Sport participation from sport events: why it doesn't happen?. *Marketing intelligence & planning*, 36(2):185-198
22. Tseng, Y. H., & Sum, R. K. W. (2017). Attitudes of Taiwan and Hong Kong collegiate student athletes towards homosexuality in sport participation. *Asia Pacific Journal of Sport and Social Science*, 6(3), 267-280.
23. Vail, S. E. (2007). Community development and sport participation. *Journal of Sport Management*, 21(4), 571-596.
24. Vasold, K. L., Deere, S. J., & Pivarnik, J. M. (2019). Club and intramural sports participation and college student academic success. *Recreational Sports Journal*, 43(1), 55-66.
25. Wang, M. T., Chow, A., & Amemiya, J. (2017). Who wants to play? Sport motivation trajectories, sport participation, and the development of depressive symptoms. *Journal of Youth and Adolescence*, 46(9), 1982-1998.
26. Weiss, M., & Williams, L. (2004). The why of youth sport involvement: A developmental perspective on motivational processes. In M. Weiss (Ed.), *Developmental sport and exercise psychology: A lifespan perspective* (pp. 223-268). Morgantown, WV: Fitness Information Technology, Inc.
27. Widdop, P., King, N., Parnell, D., Cutts, D., & Millward, P. (2018). Austerity, policy and sport participation in England. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 10(1), 7-24.

ارجاع دهی

عبدی، کامیلا؛ رنجبری، شیدا؛ و حمایت‌طلب، عبدالله. (۱۴۰۱). ارائه مدل عوامل موثر بر ایجاد رفتارهای پایدار مشارکت ورزشی در دانش‌آموزان. *مطالعات روان‌شناسی ورزشی*، ۱۱(۴۲)، ۴۱-۵۸. شناسه دیجیتال: 10.22089/spsyj.2022.11477.2240

Abdi, K; Ranjbari, Sh; Hemayattalab, A. (2023). I Provide a model of effective factors on creating sustainable behaviors student sport participation. *Sport Psychology Studies*, 11(42), 41-58. In Persian. DOI: 10.22089/spsyj.2022.11477.2240

